

Hesselmed, Varde Kommune

1 Ansøgning om graveområde

Simon Madsen foreslår udvidelse af graveområdet ved Broeng med 12 ha mod øst. Der er ikke gennemført råstofkortlægning for arealet, men ansøger antager at der er de samme forekomster som i de aktive grusgrave i det tilstødende graveområde.

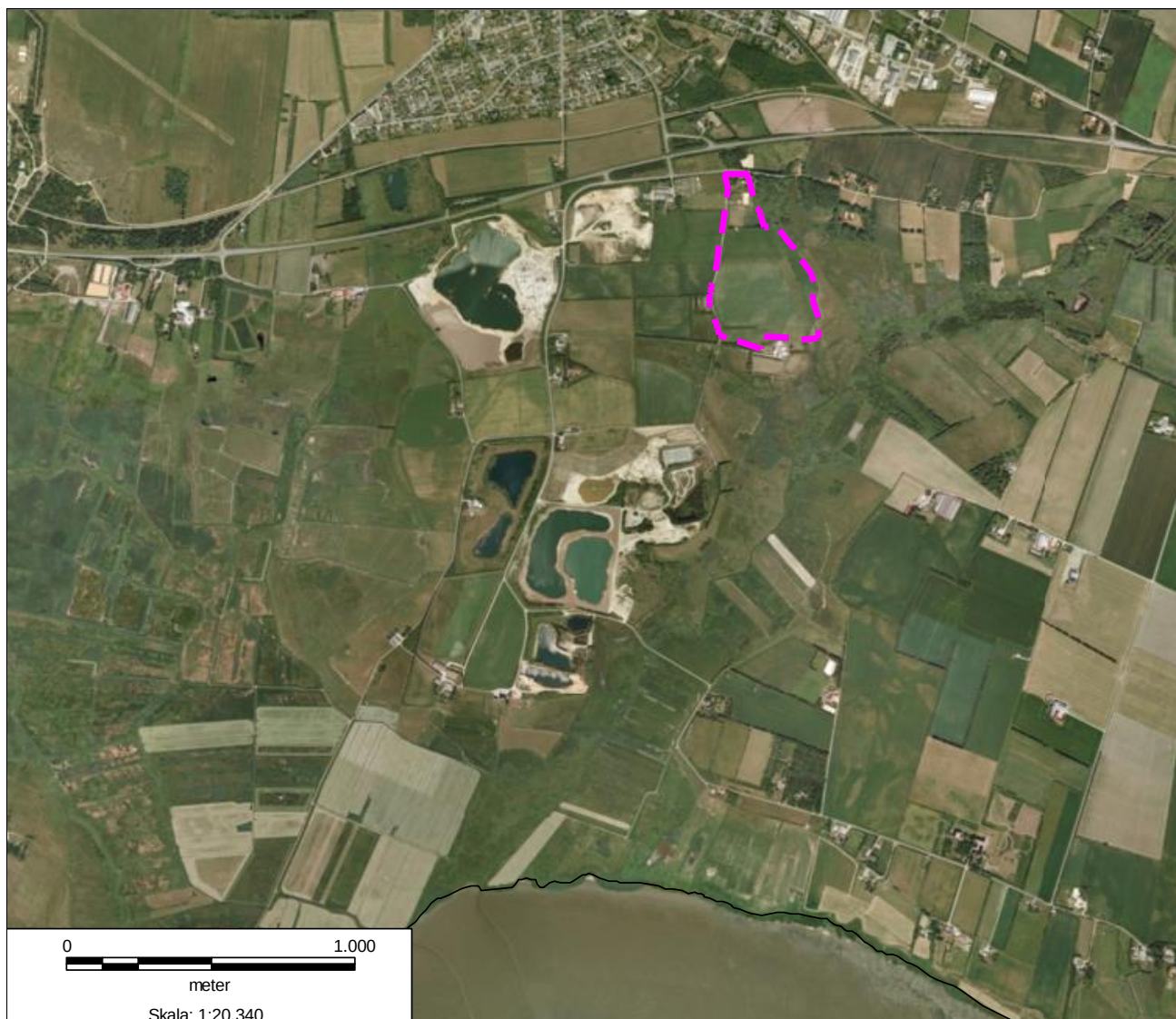

Det ansøgte areal

2 Regionens afvisning af forslag til nyt graveområde

Region Syddanmark kan ikke anbefale det ansøgte område udlagt som graveområde på baggrund af de væsentlige landskabelige interesser, der knytter sig til området.

Varde kommune ønsker at råstofgravning i området afsluttes når de eksisterende graveområder er udnyttet.

Ansøgning om graveområde der afvises

3 Miljøvurdering af ansøgning om graveområde

Miljøvurderingen er udarbejdet på baggrund af indsendte ansøgninger i foroffentlighedsfasen til råstofplan 2012. Miljøvurderingen af forslaget skal ses i sammenhæng med miljøvurderingen af hele råstofplanen.

I henhold til lov om miljøvurdering skal der gennemføres en miljøvurdering af planer, der har en væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovbekendtgørelse 936 af 24.09.2009, § 3 stk. 1. Det følger af bekendtgørelsens bilag 3 pkt. 19 at råstofplanen skal miljøvurderes. I råstofplanen indgår udlæg af råstofgraveområder. Nye udlæg af råstofgraveområder kan i sig selv indebære en væsentlig indvirkning på miljøet og skal derfor konkret inddrages i vurderingen. En sådan konkret vurdering beskrives i denne miljørapport, der indgår som bilag til den samlede miljøvurdering af råstofplanen.

Udgangspunktet for miljøvurderingen er det brede miljøbegreb som det fremgår af bilag 1 til lov om miljøvurdering. I henhold til kap. 7 stk. 2 skal miljøvurderingen indeholde oplysninger, der med rimelighed kan forlanges under hensyntagen til det trin i planhierarkiet som planen befinder sig på.

Der er screenet efter bilag 2, og det konkluderes at en særskilt behandling af området er nødvendig.

Der er foretaget en nærmere gennemgang efter punkterne i bekendtgørelsens bilag 1. En del af bilagets punkter vil dog ikke være relevante på det konkrete niveau. Oplysninger om klimatiske effekter og materielle goder er således ikke aktuelt for udlæg af det enkelte graveområde, men indgår i den samlede miljøvurdering af råstofplanen. Pkt. c, d, e og f, i bilag 1 fordrer en konkret gennemgang af forholdene i området.

Relevant for de konkrete område er endvidere pkt. g, foranstaltninger for at begrænse eller opveje evt. væsentlige negative indvirkninger. Eventuelle foranstaltninger er beskrevet under hvert opslag. Foranstaltninger der er afgørende for råstofindvinding i området sammenfattes i forudsætninger for udlægning af graveområdet i kapitel 2.

Barrierer for råstofindvinding i form af spredt bebyggelse, infrastruktur, beskyttede naturtyper og fortidsminder har betydning for den kommunale råstofsagsbehandling. De vil i de fleste områder ikke ligge til grund for afgrænsning af råstofgraveområder, medmindre der er tale om en særlig stor koncentration af barrierer og beskyttede områder.

Nøgle til oplysninger der skal gives i henhold til § 7 i lov om miljøvurdering

- Befolkningen og menneskers sundhed beskrives på kort 2 vedrørende beliggenhed af boliger og risiko for trafikulykker ved tung trafik til råstofgrave.
- Landskab, kulturarv og arkæologisk arv beskrives på kort 3 under landskabsinteresser (kirkeomgivelser og arkitektonisk arv er ikke aktuelt i relation til råstofindvinding).
- Internationale beskyttelsesinteresser, biologisk mangfoldighed, fauna og flora beskrives på kort 4 om naturinteresser.
- Vand og jordbund beskrives på kort 5 under vandmiljø.

3.1 Råstofindvinding

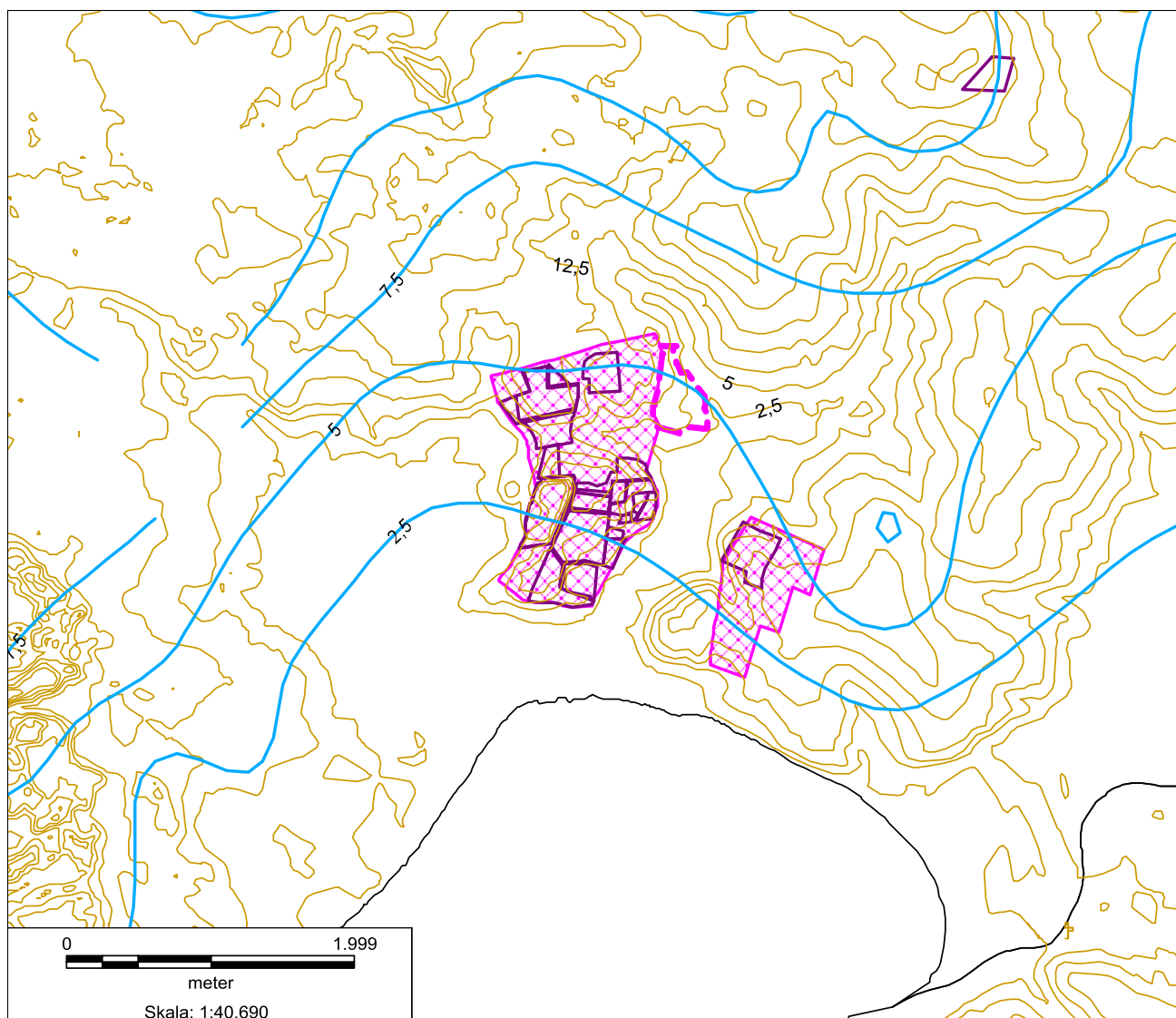
Kort 1 viser det ansøgte råstofgraveområde set i forhold til eksisterende graveområder samt tidligere og nuværende råstofgrave.

Endvidere er vist terrænkurver og grundvandspotentialet (overfladen af det primære grundvandsmagasin) . I boring DGU nr. 120. 131, som er den eneste boring i området, ligger grundvandsspejlet 7,2 m under terræn: Det ses af terrænkurver og grundvandspotentiale at grundvandsspejlet nogle steder i området ligger tæt på terræn.

Der er stor usikkerhed om råstofkvaliteterne ved Hesselmed, da der ikke er gennemført en egentlig råstofkortlægning. Vurderingen baseres derfor på en boring. Den dækker kun en begrænset del af arealet.

Forslag		Sikkerhed
Hesselmed		
Areal (ha)	5	
Sand, grus og sten i alt (1000 m ³)	406	2
Grus og sten > 2mm (1000 m ³)	38	2
Sand, grus og sten, udnyttelig del (1000 m ³)	96	2
Gravedybder	13 m eller mere	2
Gravning under grundvand	ja	2
Anvendelse til fyldsand	ja	4
Anvendelse til bundsikring	formentlig	2
Anvendelse til stabilgrus	ukendt	0
Anvendelse til betonsand	ukendt	0
Anvendelse til betontilslag - sten	ukendt	0

Tabel 1. Råstofindvinding. Tabellen opsummerer forhold på arealet med væsentlig betydning for råstofindvindingen. Tallet i højre kolonne angiver en vurdering af hvor godt det pågældende forhold er dokumenteret. 0 betyder at der ikke er dokumentation, 1 angiver at forholdet kun i ringe grad er sandsynliggjort, mens 5 betyder at forholdet er veldokumenteret.

Kort 1. Råstoffer

Signaturer

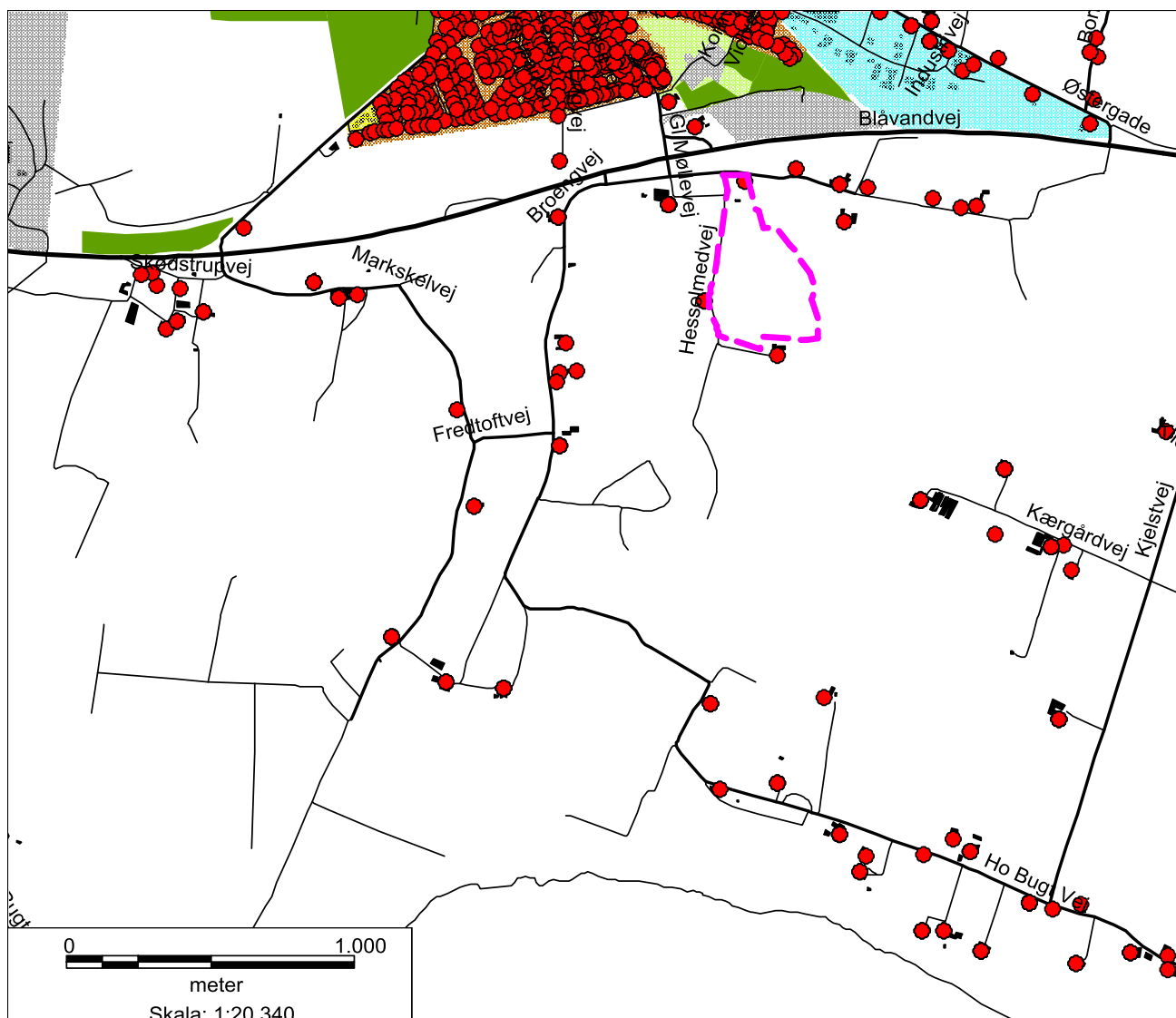
Ansøgning til graveområde	Eksisterende råstofgrav
Råstofgraveområde	Terrænkurve
Råstofinteresseområde	Grundvandspotentiale
	Boring

3.2 Bebyggelse og infrastruktur.

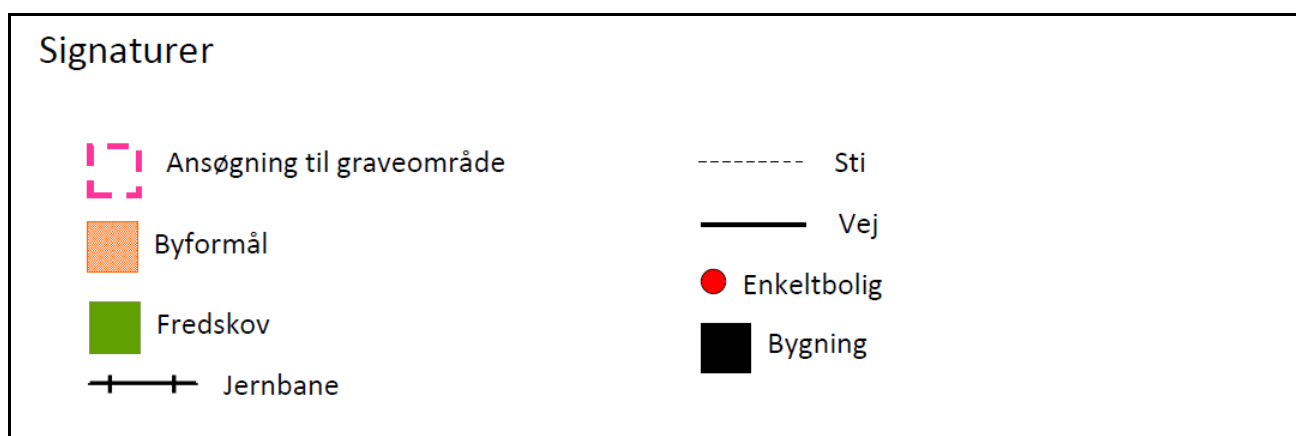
Der vil være risiko for miljøgener for de 3 boliger der ligger indenfor 100 meter fra det ansøgte. Vilkår om beskyttelse af boliger mod støv, støj og rystelser kan begrænse mulighederne for indvinding tæt på bebyggelse.

Der er gode tilkørselsforhold ad kommunevejen, der har direkte udkørsel til omfartsvejen syd om Oksbøl.

Kort 2. By og infrastruktur

3.3 Landskab og fortidsminder

Området ved Hesselmed ligger på overgangen mellem landskabskarakterområderne 'Varde Bakkeø Syd og Øst' samt 'Oksbøl Marsklandskab' og ligger inden for kystnærhedszonen. Ribe Amt har i 2005 udarbejdet en landskabskarakteranalyse, der omhandler området Varde Bakkeø. Amtet karakteriserede bl.a. landskabet på følgende måde: "Karaktergivende er endvidere bakkeørandens store kontrast til den omgivende flade marsk samt den vide udsigt over marskfladerne, Varde Ådal og Ho Bugt, der er af stor oplevelsesmæssig værdi. Overgangene mellem bakkeøranden og de lavtliggende områder er de fleste steder tydelig og giver en visuel og kulturhistorisk oplevelse af naturgrundlaget, hvor klyngerne af gårde ligger på overgangen mellem eng og agerland." Det er netop disse overgange mellem bakkeøranden og lavtliggende områder, det foreslåede graveområde vil påvirke. Påvirkningen vil bestå i at overgangen ikke vil være synlig længere. Det vurderes som et væsentligt indgreb i dette værdifulde landskab.

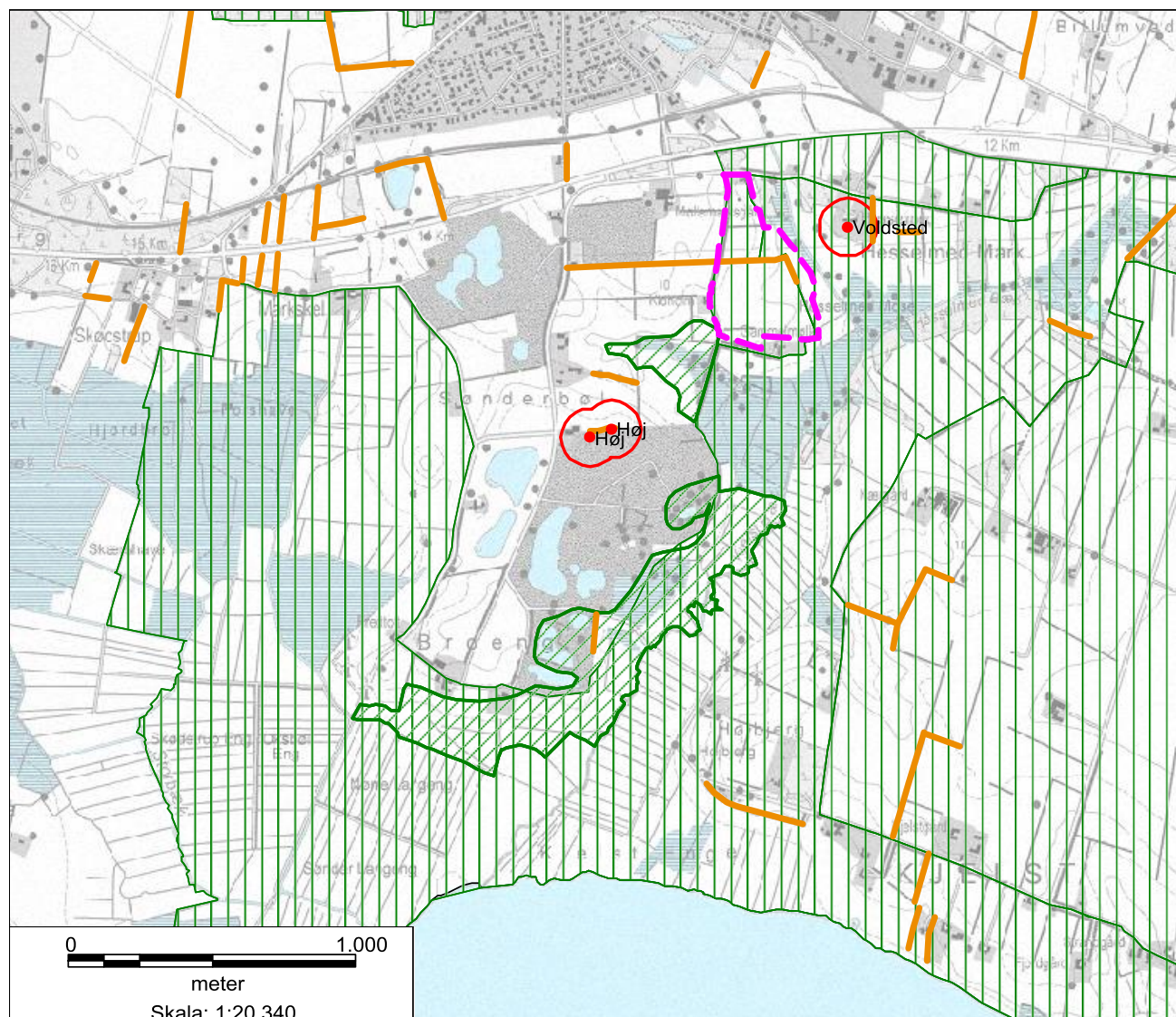
De højest beliggende områder er samtidig udpeget som værdifuldt landskab, mens de lavere områder er udpeget som værdifuldt kystlandskab.

Det foreslåede areal ligger som en pynt højt i landskabet og skrånede mod syd og øst ned mod lavbundsområderne omkring Hesselmed Bæk. Denne placering medfører, at en ny råstofgrav vil være meget synlig i området og det vurderes derfor, at området kan påvirke landskabet ved Ho Bugt og kystnærhedszonen væsentligt.

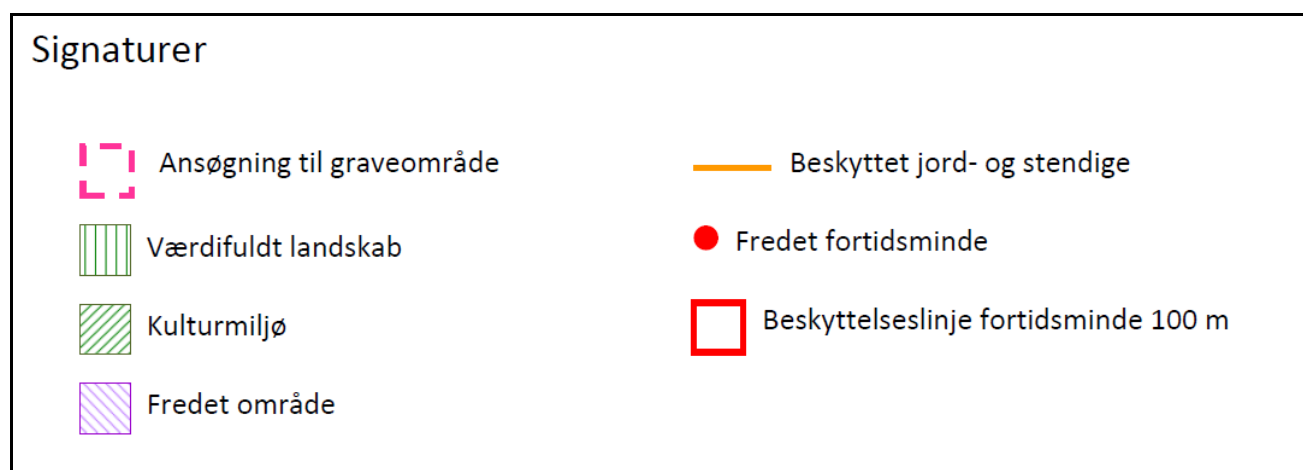
Det ansøgte ligger tæt på et område udpeget som kulturmiljø. Baggrunden for denne udpegning er Hesselmed Hovedgård, som ligger øst for det foreslåede område. I Kulturarvsatlas Vadehavet skriver Kulturarvsstyrelsen om Hesselmed Hovedgård: "De bærende bevaringsværdier udgøres af de bevarede bygninger og voldanlægget samt stedets karakteristiske beliggenhed og autenticitet. Med udsynet over engarealerne mod syd kan man stadig fornemme stedets karakter og de gode naturskabte betingelser, der har ligget til grund for, at hovedgården blev opført netop her." Hvis der etableres en grusgrav på det foreslåede område, vil dette påvirke den fredede Hesselmed Hovedgård visuelt.

Råstofindvinding vil således være i modstrid med væsentlige landskabsinteresser i området.

På arealet er der desuden registreret diger der er beskyttet efter museumsloven. Bevaring af digerne vil beslaglægge råstofressourcer og vanskeliggøre en harmonisk efterbehandling af arealerne. Råstofgravning på arealet kan derfor kræve dispensation efter museumsloven.

Kort 3. Landskab og fortidsminder

3.4 Naturinteresser

Det ansøgte område ligger udenfor kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, der generelt skal friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse.

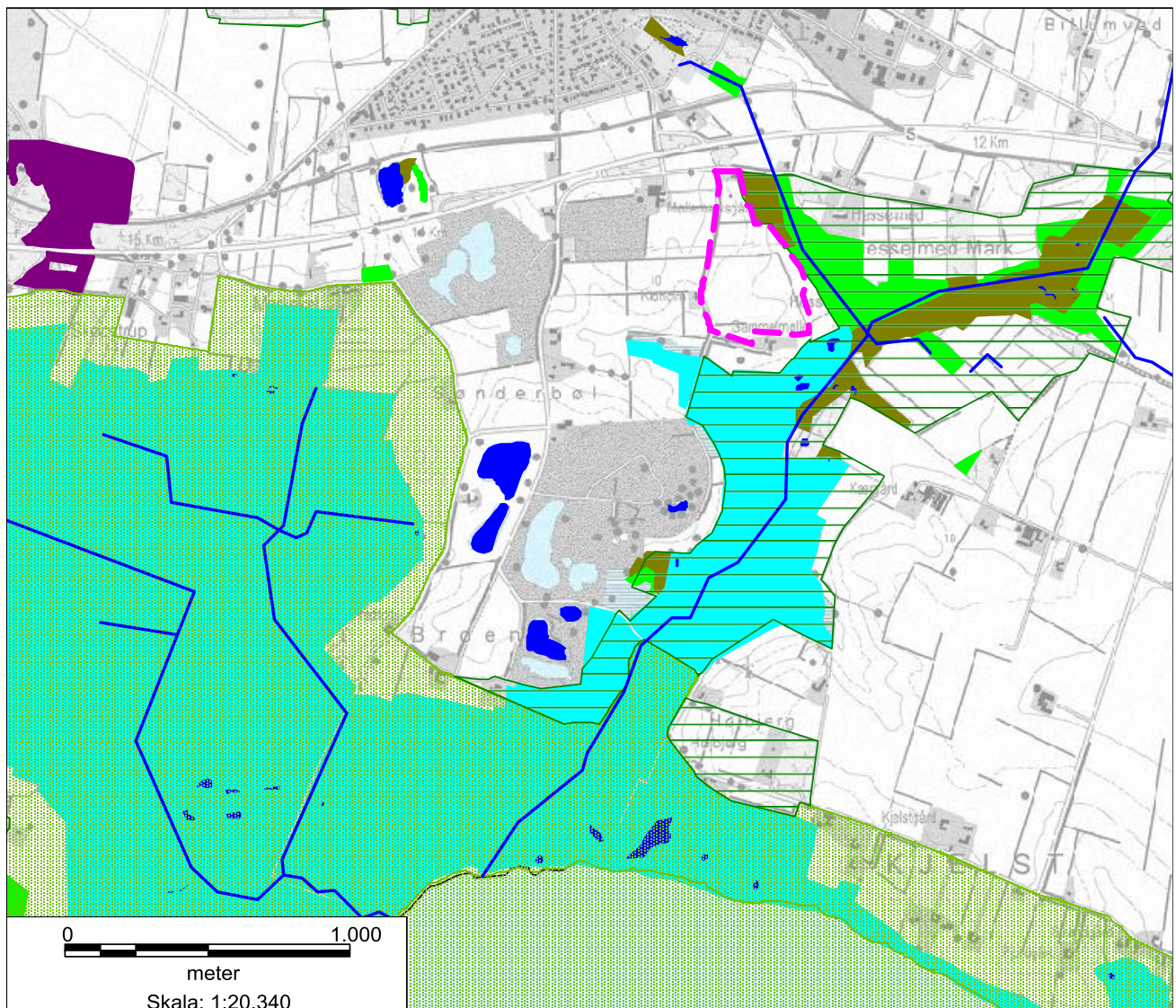
Graveområdets nuværende arealanvendelse er hovedsageligt landbrugsareal med opdyrkede marker. Intensivt opdyrkede arealer rummer som hovedregel ikke yngle- eller rasteplasser for Bilag IV arter, hvorfor råstofindvinding ikke vil kunne påvirke eventuelle Bilag IV arter i en betydende grad.

Der ligger en eng og en mose i den nordøstlige del af det ønskede graveområde umiddelbart syd for jernbanen. De to naturområder er begge beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3. Områderne blev besøgt af det tidligere Ribe Amt i 1994 og 2001. På besigtigelserne blev der ikke observeret Bilag IV-planter. Besigtigelserne omfattede udelukkende en botanisk registrering og fortæller derfor ikke noget om områdets dyreliv.

Miljøcenter Ribe har i 2008 besøgt arealer for padder syd og øst for det ønskede graveområde. I alle arealer blev der fundet strandtudser (*bufo calamita*). Strandtudsens foretrukne ynglehabitat er lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser. Den lever og yngler bl.a. i vandfyldte grusgrave, der dermed kan være afgørende for opretholdelsen af en strandtudsebestand. To af de arealer, som miljøcenteret har besøgt, ligger inden for et nuværende råstofgraveområde på matr.nr. 16i Hesselmed Hgd., Ål. Der blev ikke registreret andre Bilag IV-arter ved besigtigelserne.

Habitatområde 78 "Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde" ligger 200-1000 m fra de to graveområder i syd- og østlig retning. Regionen vurderer på baggrund af afstanden, at råstofgravning i de ansøgte områder ikke vil medføre en negativ påvirkning af habitatområdet.

En eventuel efterbehandling af de nuværende intensivt drevne landbrugsarealer til naturområder eller ekstensivt landbrug vil betyde, at de naturmæssige kvaliteter vil blive forbedret. På langt sigt kan råstofindvinding derved forbedre levevilkårene for både planter og dyr.

Kort 4. Naturinteresser

Signaturer		
	Ansøgning til graveområde	Eng - §3
	Fuglebeskyttelsesområde	Hede - §3
	Habitatområde - Natura 2000	Mose - §3
	Naturbeskyttelsesområde	Overdrev - §3
		Strandeng - §3
		Sø - §3
		Vandløb - §3

3.5 Vandmiljø

Det ansøgte område er udpeget som område med almindelige drikkevandsinteresser.

Der bør stilles vilkår til drift af grusgrave der betyder at der ikke må tilføres materialer udefra der medfører risiko for grundvandsforurening. Adgangsveje bør afspærres med bom, der forhindrer kørsel til området med affald udenfor arbejdstiderne. Der er gennem hele indvindingsperioden risiko for olieudslip m.v. fra maskiner og køretøjer i tilfælde af at materiellet beskadiges. Brændstoftanke og pladser til tankning af maskiner skal derfor sikres mod udsivning af olie m.v.

Tilkørsel med rent jordfyld til råstofgrave er forbudt i henhold til Jordforureningsloven. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet hvis der ikke er risiko for forurening af grundvandet. Det ansøgte område ligger i almindeligt drikkevandsområde hvor der kan gives dispensation. Arealerne er også beskyttet mod jordforurening efter råstofindvinding er ophørt gennem forbuddet mod tilkørsel af jordfyld.

Der er etableret flere søer i området efter tidligere råstofindvinding

Kort 5. Vandmiljø

Signaturer

	Ansøgning til graveområde		Sø
	Særlige drikkevandsinteresser – OSD		Vandløb - §3
	Drikkevandsinteresser – OD		Vandværksboring
	Indvindingsopland		V2-kortlagt jordforurening

3.6 Nul-alternativet

Nul-alternativet udgør den sandsynlige udvikling hvis området ikke udlægges i råstofplanen som graveområde. Det vil betyde at forsyningen med råstoffer fortsat skal ske fra andre grusgrave i området eller grusgrave i større afstand fra det ansøgte.

Det ansøgte tilgodeser især et behov for råstoffer i Sydvestjylland. Alternativet til forsyning med råstoffer er levering fra naboarealerne i Broeng og Kjelst (6 minutters kørsel fra det ansøgte). Et andet alternativ er import af sømaterialer fra Esbjerg Havn (23 min).

Der er på nuværende tidspunkt ikke udlagt graveområder i Sydvestjylland med en samlet mægtighed så behovet i de kommende 24 år kan imødekommes. Hvis det ansøgte areal ikke udlægges, betyder det at Regionsrådet skal finde råstoffer i andre områder som ikke er kendt på nuværende tidspunkt. Regionsrådet foretager løbende kortlægning af råstofforekomster og forslag til nye indvindingsområder vil blive fremlagt i kommende revisioner af råstofplanen eller som plantillæg.

3.7 Overvågning af de væsentlige miljøpåvirkninger

Udlæg af et graveområde vil ikke i sig selv bevirke ændringer i miljøtilstanden for området. Det sker først efter der er meddelt en indvindingstilladelse på en række vilkår og ansøger har startet aktiviteterne. Overvågning af råstofplanens bestemmelser sker ved at kommunerne sender fremtidige afgørelser i råstofsager til regionen. Regionen kan derefter gøre indsigelse mod afgørelser, hvis de er i strid med råstofplanen.

Kommunerne har tilsynet med selve råstofindvindingen. I henhold til råstoflovens § 31 påser kommunalbestyrelsen, at råstofloven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, at påbud eller forbud efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser overholdes. Kommunen har desuden tilsynet med beskyttet natur, samt plante og dyreliv. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.
--

3.8 Ikke teknisk resumé af miljørapporten

Regionsrådet har modtaget ansøgning om nyt råstofgraveområde ved Hesselmed.

Det ansøgte er vurderet i forhold til de oplysninger der i henhold til lov om miljøvurdering skal gives under hensyntagen til at råstofplanens placering i planhierarkiet. Udlæg af et graveområde i råstofplanen vil ikke i sig selv påvirke miljøet. Det er således kommunen der skal meddele tilladelse til råstofindvinding på en række nærmere bestemte vilkår efter ansøgning fra en råstofentreprenør og/eller lodsejer. Først når råstofgravning påbegyndes sker der en påvirkning af miljøet.

Råstofindvinding er en væsentlig påvirkning af landskabet og indvindingsaktiviteterne medfører belastning af omgivelserne i form af støj, støv og tung trafik. Der er risiko for forurening af grundvand ved olieudslip eller tilkørsel af forurenende materialer til råstofgraven. Råstofindvinding er begrænset til en nærmere bestemt periode – typisk 10 år for en indvindingstilladelse - hvorefter graveområdet skal efterbehandles efter en nærmere bestemt plan.

En indvindingstilladelse meddeles på en række vilkår, der har til formål at beskytte nabobebyggelse mod støj- og støvgener samt beskyttelse af nærliggende naturområder og vandmiljøet. Kommunen fører tilsyn med råstofgrave og griber ind hvis der sker overtrædelser af vilkår eller hvis der sker forurening.

Forslag til Råstofplan 2012 for Region Syddanmark

Det ansøgte tilgodeser især et behov for råstoffer i Sydvestjylland. Alternativet til forsyning med råstoffer er levering fra naboarealerne i Broeng og Kjelst (6 minutters kørsel fra det ansøgte). Et andet alternativ er import af sømaterialer fra Esbjerg Havn (23 min).

Region Syddanmark vurderer at det ansøgte område ikke bør udlægges som graveområde eller interesseområde på baggrund af de væsentlige landskabelige interesser, der knytter sig til området.